

**КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«УНІВЕРСИТЕТ СУЧАСНИХ ЗНАНЬ»**

Циклова комісія з загальноосвітніх та гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1 Історія України

підготовка фахового молодшого бакалавра

освітньо-професійної програми **Журналістика**

спеціальність **061 Журналістика**

Київ – 2022

Робочу програму з дисципліни Історія України для підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою Журналістика спеціальності 061 Журналістика

Розробник: старший викладач– Боева Т.І

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з загальноосвітніх та гуманітарних дисциплін

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

Голова циклової комісії _____ Дяченко-Лисенко Л.М.
(підпис)

Розглянуто і рекомендовано до затвердження педагогічною радою коледжу

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Директор коледжу _____ Світлана ШВИДЧЕНКО

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
2	Календарно-тематичний план дисципліни	6
3	Теми і плани лекційних занять	7
4	Теми і план семінарських занять	10
5	Теми і питання для самостійної роботи студентів	13
6	Методи активізації навчального процесу	16
7	Системи поточного та підсумкового контролю знань	16
8	Критерії оцінювання результатів навчання студентів	19
9	Література	20

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна Україна є молодою демократичною державою, яка зазнала тяжких деформацій за доби тоталітарного режиму, що робить вкрай актуальним розвиток її мешканців як свідомих громадян, представників української нації та як особистостей. Особлива роль у цьому належить історичній освіті, адже обираючи спосіб увічнити минуле, нація водночас обирає своє майбутнє, тому саме вона виконує місію консолідації української політичної нації, стає важливим фактором стабільності й злагоди в державі, готує учня до життя у відкритому світі, зорієнтованому на ліберальні й демократичні цінності, а водночас прищеплює йому патріотичне пошанування власної самобутності.

Мета

- засвоєння та розуміння студентами історії виникнення та формування українського народу та української державності, утвердження національної самобутності, висвітлення політичної діяльності соціальних груп в Україні на відповідних етапах історичного розвитку;

- вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення, визначення ролі і місця вітчизняної культури у світовій та європейській культурній спадщині.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

- формування історичних знань, розвиток історичного мислення, яке передбачає загальне розуміння історичного процесу в його різноманітності й суперечності, застосування історичних знань і набутих умінь;

- виховання у студентів особистісних рис громадянина України, загальнолюдських духовних ціннісних орієнтацій, сприйняття ідей гуманізму та демократизму, патріотизму та взаєморозуміння між народами на основі усвідомлення досвіду історії.

- підготовка до свідомої активної участі в суспільному житті Української держави, усвідомлення її ролі та місця в Європі і світі формування співвідповідальності за долю України, Європи та світу.

Показати роль і місце даної навчальної дисципліни у формуванні майбутнього фахівця за відповідним напрямком підготовки, її значення у формуванні цілісної системи знань фахівця. Висвітлити знання і вміння студентів по закінченню вивчення дисципліни показати кроки наближення освіти щодо вимог Болонського процесу. Охарактеризувати структуру нормативної дисципліни.

Процес вивчення дисципліни ОК 1 Історія України спрямована на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

б) спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1 Здатність застосовувати теоретичні знання в області журналістики, традиційні і сучасні культурно-мистецькі процеси і практики у власній професійній діяльності.

СК 7 Здатність здійснювати професійну діяльність відповідно до актів законодавства та міжнародних стандартів (за наявності).

СК 13. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

Очікувані результати навчання

РН 1 Знати свої права, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 3 Діяти на основі етичних принципів, правових і безпекових норм у професійній діяльності з урахуванням культурних, релігійних, етнічних відмінностей та національних особливостей.

РН 4 Вміти аналізувати історичні події та процеси, що відбувались в минулому і відбуваються в сучасній Україні.

РН 5 Володіти державною мовою вільно, а іноземною мовою на рівні, необхідному для виконання професійних завдань.

РН 6 Вміти оцінювати та аналізувати соціально-економічні явища, процеси та дію економічних законів у суспільстві, використовувати основи економічних знань у різних сферах діяльності.

РН 14 Визначати актуальність певної проблематики медіа-продуктів, реалізовувати професійну універсальність у полі тематичному ЗМІ.

РН 15 Аналізувати будь-який медійний продукт, оцінювати його на основі соціокультурних, міжкультурних та контекстних критеріїв.

2. Календарно-тематичний план дисципліни

№	Назва розділів і тем	Кількість годин			
		Усього	Лекції	Семинарські	Самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема. Первісні люди та спосіб їх життя. Трипільська культура. Утворення Київської Русі. Становлення державності. Галицько-Волинське князівство: політичний, соціальний та економічний розвиток в XII - першій пол. XIV ст	13	4	2	7
2	Тема. Причини, характер і рушійні сили визвольної війни українського народу середини XVII ст. Українські землі в другій пол. XVII ст. - XIX ст	11	2	2	7
3	Тема. Україна на початку XX ст. Українська національно-демократична революція	11	2	2	7
4	Тема. Україна в роки першої світової війни. Українська РСР в умовах непу (1921 – 1928 роках). Українське національно – державне відродження 1917 – 1920 років	11	2	2	7
5	Тема. Україна в роки Другої світової війни. Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945 – середині 1950-х рр. Україна в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.). Україна в період стабілізації радянської системи та загострення її соціально- економічної та політичної кризи (1965 – 1985 рр.).	11	4		7
6	Тема. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України.	11	2	2	7
7	Тема. «Перебудова» в Україні. Державний устрій та економічні проблеми незалежної України	11	2	2	7
8	Тема. Україна в умовах незалежності.	11	2	2	7
Всього по дисципліні		90	20	14	56

3. Теми і плани лекційних занять

Лекція 1

Тема . Первісні люди та спосіб їх життя. Трипільська культура. Утворення Київської Русі. Становлення державності. Галицько-Волинське князівство: політичний, соціальний та економічний розвиток в XII - першій пол. XIV ст

План:

- 1.Первісні люди та спосіб їх життя.
- 2.Неолітична революція. Землеробські племена.
- 3.Трипільська культура.
- 4.Кочові народи на території України. Кіммерійці. Скіфи. Сармати.
- 5.Утворення Київської Русі.
- 6.Основні етапи розвитку Київської Русі.
- 7.Еволюція політичного устрою Київської Русі.
- 8.Завоювання Галицько – Волинського князівства Польщею в першій половні .XIV ст. включення українських земель до складу Литовської держави.
- 9.Політичний, соціальний та економічний розвиток в XII – першій половині XIVст.
- 10.Правління династії галицьких Ростиславичів. Ярослав Осмомисл. Правління династії Галицько – волинських Романовичів

Лекція 2

Тема. Причини, характер і рушійні сили визвольної війни українського народу середини XVII ст. Українські землі в другій пол. XVII ст. - XIX ст

План:

- 1.Причини та передумови Визвольної війни.
- 2.Назва та періодизація Визвольної війни.
- 3.Початок та розгортання національно-визвольної війни (лютий 1648р.- березень 1654р.)
- 4.Українсько-московський договір 1654 р. Воєнні дії 1654-1657 рр.
- 5.Виникнення і розвиток українського козацтва.
- 6.Адміністративно-політичний устрій Української козацької держави середини XVII ст. Зміни в соціально-економічних відносинах.
- 7.Передумови Польсько – Литовської інтеграції. Кревська та Городельська Унії.
- 8.Зміни в соціально-економічному становищі України внаслідок визвольних змагань середини XVII ст.
- 9.Динаміка українського ринку XVII – XVIII ст.
- 10.Соціально-становий устрій населення українських земель
- 11.Головні тенденції розвитку українських земель у першій половині XIX ст.
- 12.Соціально-економічна та суспільна модернізація України у другій половині XIX ст.
- 13.Основні риси економічного розвитку України на початку XX ст.

Лекція 3

Тема. Україна на початку XX ст. Українська національно-демократична революція

План:

- 1.Основні тенденції економічного розвитку українських земель на початку XX століття.

2. Порівняльна характеристика розвитку промисловості, сільського господарства, Наддніпрянщини та західноукраїнських земель.
1. Трудова еміграція українців: причини, напрями
2. Лютнева революція в Росії та Україні.
3. Центральна Рада, її соціальна база, програма, діяльність. М. Грушевський, В. Винниченко.
4. Проголошення УНР, її незалежності та радянської влади в Україні.
5. Державний переворот. Падіння Центральної Ради. Основні напрями політики уряду П. Скоропадського.
6. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки, злука УНР і ЗУНР.
7. Політика Директорії УНР.
8. Політика радянсько-більшовицького уряду України.

Лекція 4

Тема. Україна в роки першої світової війни. Українська РСР в умовах непу (1921 – 1928 роках). Українське національно – державне відродження 1917 – 1920 років

План:

1. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Першої світової війни.
2. Бойові дії на українських землях у 1914—1917 рр.
Українські політичні сили в період Першої світової війни.
1. Виникнення Української Народної Республіки
2. Проголошення ЗУНР
3. Переворот 29 квітня 1918 р. і утворення гетьманської держави
Період Директорії
1. Запровадження нової економічної політики (непу)
2. Голод в Україні
3. Існування української автокефальної православної церкви
4. Створення театру в "Березіль"
5. Вхідження України до складу СРСР
6. Запровадження політики коренізації (українізації)
7. "Шахтинська справа"

Лекція 5

Тема. Україна в роки Другої світової війни. Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945 – середині 1950-х рр. Україна в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.). Україна в період стабілізації радянської системи та загострення її соціально- економічної та політичної кризи (1965 – 1985 рр.).

План:

1. Окупація України військами Німеччини та її союзниками.
2. Новий порядок. Колабораціонізм. Самоврядування під німецькою окупацією. Остарбайтери. Військовополонені. Концтабори. Масове знищення мирного населення. Голокост. Трагедія Бабиного Яру.
3. Праведники народів світу в Україні. Олена Вітер.
4. Адміністративно-територіальні зміни в Україні по закінченні війни.

- Зовнішньополітичне становище УРСР.
5. Україна на міжнародній арені. Відбудова господарства
 6. Особливості розвитку західних областей УРСР
 7. Суспільно-політичне життя
 8. Реформи в політичній сфері: хрущовська «відлига». Експерименти в економіці. «Кукурузництво». Соціальні програми.
 9. Історична оцінка політики Микити Сергійовича Хрущова. Реформи 50-60-х рр., їх суперечливий і непослідовний характер.
 10. Неосталінізм. Застійні тенденції в суспільному житті України.
 11. Розвиток правозахисного руху в Україні.
 12. «Перебудова» М. Горбачова й Україна: причини, суть, наслідки.

Лекція 6

Тема. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України

План:

1. Розпад СРСР і відродження незалежності. Курс на "перебудову" та УРСР.
2. Розгортання національного руху.
3. Суверенізація УРСР та проголошення незалежності України.

Лекція 7

Тема. «Перебудова» в Україні. Державний устрій та економічні проблеми незалежної України

План:

1. Причини перебудови
2. Системна криза всієї радянської системи, Економічна відсталість.
3. Недосконалість політичної системи; Кризові явища духовного життя та культури.
4. Економічний стан в Україні в другій половині 80-х років
5. Екологічна ситуація в Україні. Чорнобильська катастрофа
6. Політика керівництва України в період «перебудови».

Лекція 8

Тема. Україна в умовах незалежності

План:

1. Утвердження незалежності України 1991 - 1994 рр.
2. Основні напрямки державного будівництва в незалежній Україні.
3. Реформування економіки на ринкових засадах.
4. Україна і світове співтовариство: взаємовідносини і глобальні проблеми.
5. Україна в період президентства Леоніда Кучми 1994-2004 рр.
6. Помаранчева революція. Україна в період президентства Віктора Ющенка 2005-2010 рр.
7. Особливості політичного розвитку України 2010-2013 рр.
8. Події Євромайдану («Революція гідності»)
9. Загарбання Криму Росією
10. Агресія Росії проти України

4. Теми і плани семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема . Тема . Первісні люди та спосіб їх життя. Трипільська культура. Утворення Київської Русі. Становлення державності. Галицько-Волинське князівство: політичний, соціальний та економічний розвиток в XII - першій пол. XIV ст. (2 год.)

План:

1. Походження слов'янських народів.
2. Стародавні слов'яни в період великого переселення народів. Анти
3. Історичні аспекти появи чисельних етносів в Україні, найбільш характерні риси їх спілкування між собою, в рамках держави.
4. Зародження історично-української соціальної системи, наявність у ній міжнародного впливу, поєднання історичного і сучасного.
5. Політичний, соціальний та економічний розвиток в XII - першій половині XIV століть. Правління династії галицьких Ростиславичів. Ярослав Осмомисл.
6. Правління династії галицько-волинських Романовичів. Роман Мстиславич. Данило Галицький. Боротьба галицько-волинських князів з монголотатарами.
7. Занепад Галицько-Волинського князівства. Галицько-Волинське князівство як одна із форм української державності.

Питання для дискусії:

1. Київська Русь – перша давньоруська держава.
2. Нормандська та хозарська теорії походження Руської держави.
3. Реформаційна діяльність Володимира Великого.
4. Утворення Галицько-Волинського князівства. Князь Роман Мстиславич.
5. Галицько-волинські землі в період боярської смути. Данило Галицький, його внутрішня і зовнішня політика.
6. Галицько-Волинська Русь в останній третині XIII – першій половині XIV ст.

Семінарське заняття № 2

Тема. Причини, характер і рушійні сили визвольної війни українського народу середини XVII ст. Українські землі в другій пол. XVII ст. - XIX ст. (2 год.)

План:

1. Перемоги козацько-селянського війська під Жовтими Водами, Корсунем, Пилявцями.
2. Битва під Зборовом. Зборівський мир.
3. Відновлення української державності. Формування державних інституцій і активізація зовнішньополітичної діяльності уряду Б.Хмельницького.
4. Загострення соціально-класових протиріч. Селянські повстання.
5. Скасування кріпосного права в Російській імперії.
6. Шляхи розвитку буржуазних відносин у сільському господарстві. Особливості завершальної фази промислового перевороту.
7. Розвиток підприємництва. Зародження українського кооперативного руху.
8. Особливості економічного розвитку Галичини, Північної Буковини, Закарпаття.

Питання для дискусії:

1. Розвиток буржуазних відносин в Україні як фактор загострення соціально-економічних і політичних суперечностей.
2. Визвольна війна українського народу в контексті англійської та голландської буржуазних революцій.
3. Боротьба старшини проти колоніальної політики Росії (П. Орлик, І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол).
4. Доля Січі у XVIII ст.
5. Ознаки національного Відродження в Наддніпрянській Україні у XIX ст.
6. Західноукраїнські землі у XIX ст.: економічне, політичне, духовне життя.
7. Суспільно-політичні рухи у XIX ст. (Громади, москвофіли, народовці, націоналісти-ідеологи).
8. Промисловий розвиток українських земель у складі імперій.

Семінарське заняття № 3

Тема. Україна на початку XX ст. Українська національно-демократична революція. (2 год.)

План:

1. Криза Російської імперії на початку XX ст.
2. Українська національно-визвольна революція 1917-1921 рр. Центральна Рада і проголошення УНР; Гетьманат П. Скоропадського; Директорія.
3. Проголошення ЗУНР. Акт злуки УНР і ЗУНР.
4. Причини поразки революції та уроки історії.

Питання для дискусії:

1. Наростання національно-визвольної боротьби в Україні.
2. Спілка визволення України. Українські січові стрільці.
3. Визрівання передумов української революції.
4. Розгортання національно-визвольної боротьби на українських землях після повалення царизму в Російській імперії.
5. Утворення Центральної Ради та її соціально-економічна та політична діяльність
6. Боротьба Директорії за відродження УНР. Занепад української державності.
7. Відносини українських національних урядів з більшовистською Росією. Політика "військового комунізму" в Україні.

Семінарське заняття № 4

Тема. Україна в роки першої світової війни. Українська РСР в умовах непу (1921 – 1928 роках). Українське національно – державне відродження 1917 – 1920 років. (2 год.)

План:

1. Україна на початку Першої світової війни: становище українців і плани воюючих сторін.
2. Воєнні дії на території України в роки війни.
3. Розвиток українського національного руху під час Першої світової війни.
4. Бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.
5. Особливості НЕПу в Україні.
6. Україна в умовах утвердження тоталітаризму.

7. Соціальна і національна революція
8. Конфлікт внутрішніх та зовнішніх сил
9. Парадоксальна спадщина Української революції

Питання для дискусії:

1. Роль Центральної Ради у формуванні української національної державності;
2. Проголошення Української Народної Республіки;
3. Політика «військового комунізму», його сутність та наслідки.
4. «Українізація». Її зміст та наслідки.
5. Наведіть факти, що свідчать про розгортання національно-визвольного руху в березні-червні 1917 р.
6. В чому зміст і значення універсалів Центральної Ради?
7. В якій сфері діяльності урядом П. Скоропадського було досягнуто найбільших успіхів?
8. Розкрийте причини падіння ЗУНР.
9. У чому причини поразки Директорії?
10. В чому полягала політика «воєнного комунізму»?

Семінарське заняття № 5

Тема. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України. (2 год.)

План:

1. Крах радянської економіки.
2. Початок «Перебудови»
3. Чорнобильська катастрофа
4. Прийняття Декларації про державний суверенітет
5. Акт проголошення незалежності України
6. Проведення референдуму та виборів Президента України

Питання для дискусії:

1. М. Горбачов і пошук шляхів виходу з кризи
2. Етапи політичної реформи
3. Основні програмні цілі правих політичних партій
4. Руйнація Компартії України
5. Спроба державного перевороту в СРСР і Україна

Семінарське заняття № 6

Тема. «Перебудова» в Україні. Державний устрій та економічні проблеми незалежної України. (2 год.)

План:

1. Спроби політичних реформ і зростання активності суспільства
2. Початок формування багатопартійності в Україні
3. Державний устрій України
4. Конституційні положення про організацію державної території
5. Теорії розподілу державного устрою
6. Способи встановлення унітарності
7. АРК, регіональні та місцеві органи державної влади III. Органи місцевого самоврядування
8. Децентралізація влади як один із принципів місцевого самоврядування

Питання для дискусії:

1. Україна на шляху до здобуття незалежності. Передумови становлення
2. Дії для вирішення проблеми адміністративно-територіального устрою України

Семінарське заняття № 7

Тема. Україна в умовах незалежності. (2 год.)

План:

1. Створення правової бази розвитку України як демократичної держави.
2. Становлення владних структур незалежної України. Формування Збройних сил і Військово-Морського флоту, Національної гвардії, Служби безпеки.
3. Запровадження національної грошової одиниці та інших інститутів державності.
4. Окупація Криму та війна на Донбасі
5. Реалії сьогодення

Питання для дискусії:

1. Економічна ситуація
2. Розвиток культури в незалежній Україні
3. Зовнішня політика незалежної України
4. Відмова уряду підписати договір про асоціацію з Євросоюзом на майдані Незалежності відбувся найбільший мітинг 24 листопада 2013
5. 20 лютого 2014 року Росія розпочала військову окупацію Криму
6. 24 лютого 2022 року російське вторгнення в Україну

6. Теми і завдання/питання для самостійної роботи студентів.

Тема . Первісні люди та спосіб їх життя. Трипільська культура. Утворення Київської Русі. Становлення державності. Галицько-Волинське князівство: політичний, соціальний та економічний розвиток в XII - першій пол. XIV ст

План:

1. Коли та як починається історія людства в Україні
2. Вкажіть два суспільні поділу праці
3. Дайте характеристику палеоліту
4. В чому суть неолітичної революції
5. Поясніть відмінності між давнішими народами: кіммерійцями, скіфами, сарматами
6. Визначте причини заснування і причини загибелі античних колоній у Північному Причорномор'ї

Тема. Причини, характер і рушійні сили визвольної війни українського народу середини XVII ст. Українські землі в другій пол. XVII ст. - XIX ст

План:

1. Дайте характеристику тим подіям, що можуть підтвердити революційність змін в українському суспільстві.
2. Охарактеризуйте основні етапи Національно-визвольної боротьби українського народу 1648 – 1676 рр.
3. Яке місце козацтва у війську Б.Хмельницького?
4. В чому полягала специфіка українського державотворення доби Б. Хмельницького?

5. Чи можна провести паралелі між Українською національною революцією середини XVII ст. та тогочасними подіями в Європі? Аргументуйте відповідь.
6. Визначте особливості соціально-економічного та політичного розвитку українських земель у складі Австрійської та Російської імперій в першій половині XIX ст.
7. Охарактеризуйте буржуазні реформи 1860-х – 1870-х років та їхні наслідки для соціально-економічної модернізації Наддніпрянщини.
8. Розкрийте зміст та сутність процесу українського національного відродження; визначте його основні етапи.
9. Порівняйте розвиток процесів національного відродження в Наддніпрянщині і західноукраїнських землях, визначте спільні риси та особливості.
10. Охарактеризуйте вплив російського та польського суспільних рухів на український національно-визвольний рух у XIX ст.
11. Визначте причини політизації українського національного руху наприкінці XIX ст.

Тема. Україна на початку XX ст. Українська національно-демократична революція

План:

3. Напишіть порівняльну характеристику розвитку промисловості, сільського господарства, Наддніпрянщини та західноукраїнських земель.
9. Причини трудової еміграції українців: причини, напрями
10. Причини Лютневої революції в Росії та Україні.
11. Проголошення УНР, її незалежності та радянської влади в Україні. Її наслідки

Тема. Україна в роки першої світової війни. Українська РСР в умовах непу (1921 – 1928 роках). Українське національно – державне відродження 1917 – 1920 років

План:

1. Причини і характер війни. Ставлення до війни населення і політичних сил Російської імперії
2. Бойові дії на українських землях у 1914—1917 рр.
3. Українські політичні сили в період Першої світової війни.
4. Українське питання в контексті перемог і поразок російської, австро-угорської і німецької армій
5. Які наслідки перевороту 29 квітня 1918 р. і утворення гетьманської держави
6. Як вплинув Голод в Україні на подальшу економіку

Тема. Україна в роки Другої світової війни. Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945 – середині 1950-х рр. Україна в умовах деєсталінізації (1953 – 1964 рр.). Україна в період стабілізації радянської системи та загострення її соціально- економічної та політичної кризи (1965 – 1985 рр.).

План:

1. Напад фашистської Німеччини на СРСР. Оборонні бої 1941-1942 рр. на території України. Причини поразки та невдач Червоної армії.
2. Фашистський окупаційний режим.

3. Антифашистський Рух Опору в Україні: організація і специфіка діяльності.
4. Наслідки Другої світової війни. Втрати України у Другій світовій війні.
5. Визволення території України від німецько-фашистських загарбників в 1943 – 1944 рр.
6. В яких умовах відбувалася відбудова народного господарства України у повоєнне десятиріччя?
7. Проаналізуйте участь України в системі міжнародних відносин в повоєнний час (1945-1955 рр.)
8. Як відбувався процес урегулювання територіальних питань між Україною і Польщею?
9. Розкрийте мотиви і правову основу передачі Кримської області до складу УРСР.
10. Розкрийте основні напрями соціально-економічного розвитку України в 1965-1985 рр.
11. Поясніть, чому брежнєвська епоха отримала назву «застою»? Як позначився цей період на соціально-економічному та культурному розвитку України?

Тема. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України

План:

1. Чим зумовлена необхідність перебудови всіх сфер життя СРСР і України (1985-1991 рр.)?
2. Опираючись на конкретні цифри вкажіть, яке місце в економічній системі Радянського Союзу займала Україна в II пол. 80-х – на поч. 90-х рр.
3. Дайте розгорнуту оцінку прийняття Декларації про державний суверенітет України і проголошення курсу на утворення самостійної держави.
4. Назвіть причини серпневого (1991 р.) державного заколоту в Москві та вкажіть його наслідки для політичного життя України.
5. Проаналізуйте діяльність новостворених політичних партій в Україні напередодні проголошення нею незалежності, їх програми, завдання.
6. Які політичні партії послідовно виступали за незалежність України?

Тема. «Перебудова» в Україні. Державний устрій та економічні проблеми незалежної України

План:

1. Перебудова та її особливості на Україні.
2. Зростання політичної активності та національної свідомості українців у період перебудови.
3. Спроба державного перевороту в Росії (серпень 1991) та проголошення незалежності України
4. З яких частин складається внутрішня структура держави;
5. Яке правове положення цих частин і які взаємини цих органів;
6. Як будуються відносини між центральними і місцевими державними органами;
7. У якій державній формі виражаються інтереси кожної нації, що проживає на цій території.
8. Політична еволюція України після проголошення незалежності.
9. Трансформація економічних відносин в Україні, проведення реформ.

10. Головні вектори зовнішньополітичної діяльності України після проголошення незалежності.

Тема. Україна в умовах незалежності

План:

1. Охарактеризуйте процес розбудови незалежної України.
2. Розкрийте процес створення правової бази розвитку України як демократичної держави.
3. Якими були особливості прийняття Конституції України 1996 р.?
4. Дайте розгорнуту характеристику міжнародних відносин і національно-культурного розвитку в Україні (1991-2000 рр.)
5. Обґрунтуйте роль і місце України в сучасному світі.
6. Охарактеризуйте концепцію зовнішньої політики України.
7. Охарактеризуйте події листопада 2013 — лютого 2014 р., які отримали назву Революція Гідності
8. Надайте характеристику - Агресія Росії проти України. Російсько — українська війна

7. Методи активізації навчального процесу

Класичні лекції, лекції проблемного характеру, лекції-бесіди, семінарські заняття, семінари-дискусії, реферування; повідомлення за темою (усна доповідь); розв'язування творчих завдань; виконання студентами завдань для самостійного опрацювання; індивідуальні консультації для студентів.

8. Система поточного та підсумкового контролю знань

Поточний контроль: письмове або усне опитування, тести, індивідуальна або колективна презентація (представлення виконаного завдання); підготовка доповіді; перевірка конспекту; захист виконаних завдань.

Підсумковий контроль: екзамен.

Питання самоконтролю для підготовки до екзамену

1. Писемні джерела про історію України (до середини XIII ст.)
2. Становлення та розвиток людського суспільства на території України в ранній період (палеоліт, мезоліт, неоліт, енеоліт, ранній залізний вік)
3. Античні міста-держави на території Північного Причорномор'я
4. Іраномовні племена на території України в I тис. до н. е. (кіммерійці, скіфи, сармати)
5. Походження слов'ян та їх розселення на території України
6. Утворення Руської держави. Роль норманів у формуванні державності в Середньому Подніпров'ї в IX–X ст.
7. Русько-візантійські відносини в IX–XII ст.
8. Суспільно-політичні відносини в Київській Русі в XI – на початку XII ст.
9. Культура Київської Русі IX–XIII ст.
10. Відносини Київської Русі з кочовими народами східноєвропейських степів у X–XII ст.

11. Монголо-татарські завоювання у Східній Європі та їх вплив на історичний розвиток українських земель
12. Теорії походження Русі в сучасній українській історіографії
13. Об'єднання українських земель у складі Галицько-Волинського князівства
14. Держава Данила Галицького в системі політичних відносин Центрально-Східної Європи
15. Галицько-Волинське князівство в XIII ст.: особливості політичного та соціально-економічного розвитку
16. Галицько-Волинська держава в останній третині XIII – першій половині XIV ст.: тенденції розвитку
17. Приєднання українських земель до складу Великого Князівства Литовського та їх політичний статус у XIV – першій половині XVI ст.
18. Політичні унії між Литвою й Польщею та їхній вплив на історію українського етносу
19. Національні та релігійні рухи в Україні в XIV– першій половині XVII ст.
20. Українська культура XIV – першої половини XVII ст.
21. Польська експансія на українських землях в XIV–XV ст.
22. Українські землі у складі Речі Посполитої (до середини XVII ст.).
23. Основні тенденції соціально-економічного розвитку українських земель у другій половині XVII – XVIII ст.
24. Архітектура та мистецтво в Україні в XVI–XVII ст.
25. Освіта і наука в Україні в XVI – першій половині XVII ст.: тенденції розвитку
26. Основні групи джерел з історії України XVI–XVIII ст.
27. Українські землі в контексті польсько-російського протистояння (друга половина XVII – XVIII ст.).
28. Українські землі під владою Речі Посполитої в другій половині XVII – XVIII ст.
29. Причини утворення Запорізької Січі та її роль в історії України (до середини XVII ст.)
30. Запорізька Січ у другій половині XVII – XVIII ст.: територія, населення, політичний та економічний устрій
31. Українське козацтво та його роль у суспільно-політичному житті Речі Посполитої першої половини XVII ст.
32. Етапи закріпачення селян у Польсько-Литовській державі XV – першої половини XVII ст.
33. Концепція історичного розвитку українських земель епохи середньовіччя в працях Михайла Грушевського
34. Причини і початок Національно-визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького
35. Українсько-польська війна в 1649–1653 рр. та її наслідки
36. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Богдана Хмельницького
37. Українсько-московський договір та його реалізація в 1654–1657 рр.

38. Кримське ханство: особливості політичного та соціально-економічного розвитку
39. Українська шляхта в XIV – першій половині XVII ст.
40. Слобідська Україна в другій половині XVII – XVIII ст.: територія, населення, політичне та економічне становище
41. Особливості розвитку Галичини, Буковини та Закарпаття в другій половині XVII – XVIII ст.
42. Гетьманство Івана Виговського. Гадяцький трактат
43. Перше гетьманство Юрія Хмельницького. Причини розколу Української козацької держави та його наслідки
44. Гетьманство Петра Дорошенка: спроба об'єднання України
45. Гетьманщина на зламі XVII–XVIII ст. Іван Мазепа та Пилип Орлик.
46. Військовий та адміністративний устрій Гетьманщини. Політика російського царизму щодо Гетьманщини в другій половині XVII – на початку XVIII ст.
47. Гетьманщина у XVIII ст.: характерні риси політичного та економічного розвитку
48. Магдебурзьке право на українських землях: особливості впровадження
49. Західноукраїнські землі в складі Австрії (кінець XVIII – перша половина XIX ст.): політикоправовий аспект
50. Соціально-економічне становище українського населення Австро-Угорщини в другій половині XIX – на початку XX ст.
51. Українське національне відродження першої половини XIX ст. у Наддніпрянщині й Галичині: порівняльна характеристика
52. Опозиційні та революційні рухи в Україні першої половини XIX ст.
53. Кирило-Мефодіївське товариство: діячі та програмні засади
54. Еміграція українців у XIX–XXI ст.: причини та напрямки
55. Політика російської та австрійської влади щодо українців у XIX – на початку XX ст.: порівняльна характеристика
56. Українська культура в другій половині XIX – на початку XX ст.
57. Русофіли (москвофіли) і народовці в громадсько-політичному житті Галичини XIX – початку XX ст.
58. Українські політичні партії в Галичині на зламі XIX–XX ст.: програмні засади й діяльність
59. Становлення української історичної науки в XIX – на початку XX ст.
60. Демографічні процеси в Україні кінця XIX – XX ст.
61. Політизація українського руху в Наддніпрянщині на зламі XIX–XX ст.
62. Наукова та громадсько-політична діяльність Івана Франка
63. Державницький напрям в українській історіографії
64. Народницький напрям в українській історіографії
65. Україна в роки Першої світової війни
66. Українська національна революція 1917–1920 рр.: етапи державотворення
67. Українська Центральна Рада: становлення національної державності
68. Внутрішня та зовнішня політика Української держави в 1918 р.
69. Відродження та занепад УНР у період правління Директорії
70. Утворення ЗУНР. Українсько-польська війна 1918–1919 рр.

71. Історичне значення, причини поразки та уроки Української революції 1917–1920 рр.
72. Економічна політика більшовиків в Радянській Україні в 20-ті роки ХХ ст.
73. Західноукраїнські землі в 1919–1939 рр.: політичне становище та національні рухи
74. Національна політика більшовиків в Україні в 20-х роках ХХ ст.
75. Включення України до складу СРСР
76. Соціалістична модернізація в радянській Україні: форми та наслідки
77. Голодомор 1932–1933 рр. в історичній пам'яті українського народу
78. Українська культура в 20–30-х роках ХХ ст.
79. «Радянізація» Західної України в 1939–1941 рр.
80. Україна в період Другої світової війни та перші повоєнні роки
81. Післявоєнний сталінський режим в Україні (1945–1953 рр.).
82. Український національний рух у період Другої світової війни і в перші повоєнні роки
83. Україна в середині 1950-х – першій половині 1980-х років: основні тенденції розвитку
84. Український дисидентський та правозахисний рух 60–70-х років ХХ ст.
85. Розпад СРСР та відновлення незалежності України
86. Політичний розвиток України в 1991–2017 рр.
87. Соціально-економічний розвиток України в 1991–2017 рр.
88. Етнодемографічні зміни в Україні у ХХ ст.
89. Культурно-інтелектуальна історія України зламу ХХ–ХХІ ст.
90. Економіка сучасної України, проблеми і перспективи.
91. Напрямки зовнішньої політики незалежної України.

9. Критерії оцінювання знань, умінь, компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни:

Бали / Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання
«Відмінно» / Високий	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом
«Добре» / Достатній	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних

	<p>положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.</p>
«Задовільно» / Середній	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.</p>
«Незадовільно»/ Початковий	<p>Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.</p>

10. Література

Основні рекомендовані джерела

1. Білоцерківський В. Я. Історія України: навчальний посібник/ В. Я. Білоцерківський. - К: Центр учбової літератури, 2007. - 535 с
2. Бойко О.Д. Історія України. – К.: Академвидав, 2007. – 688 с.
3. Гісем О.В., Мартинюк О.О., Трухан О.Ф. Історія України в таблицях. – Харків, 2007. – 480 с.
4. Греченко В.А., Чорний І.В. та ін. Історія світової та української культури. - К.: Літера, 2000. – 464 с.
5. Політична історія України /За ред. В.І.Танцюри. – К., 2001.
6. Історія української культури: навч. посібник / І.Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина; за ред. І.Я. Хоми. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 356 с.

Додаткова

1. Баран Володимир. Україна: новітня історія (1945-1991). – Львів, 2003.
2. Білоусько О. Україна давня: євразійський цивілізаційний контекст. Карти, таблиці, ілюстрації. – К., 2002.
3. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник./В.М.Литвин, В.І.Гусєв, А.Г.Слюсаренко та ін. – К., 2002.
4. Крисаченко В.С. Історія Криму: Кримське ханство: Навч. посібник. – К., 2000

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗБЕЧЕННЯ ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

- 1.<http://chitalka.info/>
- 2.<http://history.kiev.ua/>
- 3.<http://www.history.org.ua/>
- 4.<http://historical-club.org.ua/>
- 5.<http://www.ukrhistory.narod.ru/>
- 6.<http://pidruchniki.ws/>
- 7.<http://www.nbu.gov.ua/>
- 8.<http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
- 9.<http://www.inst-ukr.lviv.ua/>
- 10.<http://litopys.org.ua/>